

ро време. За познаване на днешна България и за историческата география туй пътуване принесе много резултати, ала що се отнася до писмени паметници отъ българско време въ срѣднитѣ вѣкове, надписи и ръкописи — само голѣмо разочарование. Следъ многото бури въ страната сравнително малко работи сж запазени.

На български д-ръ Иречекъ обнародва освенъ служебни работи по учебното дѣло, аграрнитѣ въпроси (заедно съ Сарафова на 1880 г.) и т. н. редъ статии въ Периодическо списание на Книжовното дружество: на 1882 г. за последния български царъ Иванъ Срацимиръ въ Видинъ (до 1396 г.), за географическото изследване на България (късъ отъ пражскитѣ му доцентски лекции), за българския речникъ на иеромонахъ Неофитъ Рилски, огроменъ манастирски трудъ, който за жалъ и до последно време остана въ ръкописъ. Много се четѣха Иречековитѣ преводи на старитѣ пътописи по България отъ 15 и 16 столѣтие, грижливо изработени и снабдени съ коментари (Бертрандонъ де ла Брокиеръ, Петанчичъ, Курипешичъ, Рамберти, Бусбекъ, Герлахъ). Упътванията му за събиране археологически и историко-географически материали (1883 г.) бѣха преработени отъ Драговичъ за Черна гора, а по-късно и за Босна отъ самитѣ областни власти. Голѣма сензация правѣха подробнитѣ описания на собственитѣ му пътувания по Срѣдна гора и Родопитѣ, а нѣкои откъслечи по-късно бѣха вмѣкнати и въ българскитѣ читанки. Въ книжкитѣ отъ 1884 г. има обнародвани и пѣсни на македонски българи отъ Родопитѣ и други дреболии.

Материали за античната география и епиграфика д-ръ Иречекъ обнародва съ посрѣдничеството на проф. Кипертъ въ изданията на Берлинската академия (*Monatsberichte* 1881). По-дребни статии върху ръкописи, старопечатни книги, надписи, тайни езици публикува въ Архива на проф. Ягичъ, който тогава живѣеше въ Петербургъ. Читателитѣ на „*Osvěta*“ сигуръ помнятъ пространнитѣ статии „*Z Východní Rumelie*“ въ „*Osvěta*“ (1882) и „*Rylský klášter*“ (1883), по-късно „*Na makedonských hranicích*“ (1886); на тѣхъ, разбира се, се вижда, че отдѣлни части сж писани често следъ дълги прекъсвания, като сж използувани на бързо свободнитѣ минути, като резултатъ на което сж разнитѣ въ тѣхъ несъразмѣрности.

Контрактитѣ на чуждитѣ чиновници въ България наближаваха да изтекатъ, и мнозина се готвѣха да си заминатъ. Ала д-ра Иречека българитѣ не искаха да пуснатъ. Споредъ новия договоръ отъ 22 августъ 1883 г., той бѣ назначенъ за директоръ на Музея и Народната библиотека, съ 9600 лева заплата, като се освобождаваше при туй отъ всички политически задачи. Въ случай, че въ София би се отворило висше училище или университетъ, той имаше право да стане